

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/157/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

139/2014. (VI. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. február 27-én előterjesztett **panasz alapján indult eljárásban** a 2014. június 12-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A)

1) A panaszos 2013. február 27-én postai úton terjesztette elő beadványát. A panaszos beadványában mindössze annyit adott elő, hogy jogait sértő, rendőri túlkapás érte, amelynek részletes leírása az általa mellékelte S. - i Járási Ügyészségen felvett jegyzőkönyv, valamint az intézkedésnél jelen lévő két tanú nyilatkozatából kiderül.

2) A panaszos beadványa mellékleteként megküldte a S. - i Járási Ügyészség 2013. február 25-én felvett jegyzőkönyvét, azonban abból egy oldal hiányzott, így a Testület további megkeresés útján tudta beszerezni azt. A Testület az iratot külön pontban ismerteti.

3) A panaszos megküldte továbbá F. R. és L. Z. tanúk nyilatkozatait és személyi igazolványuk másolatát. Az azonos tartalmú nyilatkozatok szerint a tanúk teljes felelősségük tudatában arról

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

nyilatkoztak, hogy 2013. február 23-án 13 óra körüli időben a s. - i P. M. üzlettel szemben foganatosított igazoltatás során a panaszossal együtt voltak, a helyszínen történt eseményeket tudják tanúsítani. A nyilatkozat tartalmazza azt is, hogy a tanúknak tudomása van arról, hogy az ügyben ügyészségi eljárás van folyamatban.

4) A panaszos mellékelte továbbá a 2013. február 23-án felvett ambuláns lapot. Az ambuláns lap rögzíti, hogy a rendőrök elmondása szerint a panaszossal szemben – az ambuláns lap felvétele napján – testi kényszert és bilincset alkalmaztak, az intézkedés során a panaszos aktívan ellenállt, eszméletvesztése, hányingere nem volt.

Az ambuláns lap rögzíti azt is, hogy a bal szemöldök mellett apró abrasio (horzsolás), körülötte hyperaemia (bőrpír), a jobb szemtől laterálisan szintén hyperaemia, enyhe duzzanat látható. A panaszos fájlalja továbbá állkapcsát, nyomásra a fájdalom nem fokozódik. A bal alsó bordák nyomásra érzékenyek, külsérelmi nyom nem látható. A bal csukló kissé duzzadt, mozgások fájdalmasak csuklóízület érzékeny. A Röntgen vizsgálat alapján friss traumás eltérés nem látható.

Az ambuláns lapon felvett diagnózis alapján a panaszoson többszörös felületes sérülések láthatóak, illetőleg testi erővel elkövetett testi sértést szenvedett el.

B)

A Testület megkereste a S. - i Járási Ügyészséget a 2013. február 25-én felvett jegyzőkönyv megküldése érdekében. A S. - i Járási Ügyészség arról tájékoztatta a Testületet, hogy a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt a panaszos által tett feljelentés alapján indult ügyet áttették a K. - i Nyomozó Ügyészséghez.

A K. - i Nyomozó Ügyészség 2013. június 7-én kelt átíratában bocsátotta a Testület rendelkezésére a hivatkozott jegyzőkönyvet, a fentiekben már ismertetett ambuláns lapot, továbbá a feljelentést elbíráló határozatot.

1) A 2013. február 25-én a S. - i Járási Ügyészségen a panaszos által tett feljelentés tárgyában tartott meghallgatáson a panaszos az alábbiakat adta elő.

A panaszos meghallgatása során csatolta az intézkedést követően felvett – a korábbiakban már ismertetett – ambuláns lap másolati példányát. A panaszos előadta, hogy 2013. február 23-án otthonából indult el gépjárművel L. T., L. Z. és F. R. nevű ismerősével. A panaszos házának régi kerítését építették újjá, majd a szétszedett fém alkatrészeket betették a gépjárműbe és azzal elindultak K. - be egy fémhulladék felvásárlóhoz. A s. - i P.M. üzlettel szemben a panaszost és társait rendőrök állították meg. A rendőrök igazoltatás alá vonták a panaszost és társait, a panaszos azonban nem tudta átadni személyi igazolványát, mivel azt otthon hagyta. Ezt követően L. T. r. törm. rendőrtársa felnyitotta a jármű csomagtartóját, majd a rendőrök arra kérték L. Z.-t és F. R.-t, hogy szedjék ki az autóból a fémhulladékot annak érdekében, hogy arról fényképet készíthessenek. A fémhulladék egy része már a földön volt, amelyet L. r. törm. rendőrtársa fényképezett, L. Z. és F. R. pedig a csomagtartóból húzták ki a maradékot, amikor egy fémdarabka megpattant és a fényképet készítő rendőr füle mellett repült el. Ekkor a rendőr ideges lett és közölte, hogy előállítják a panaszost a S. - i Rendőrkapitányságra, mivel nincsen nála személyi igazolvány. A panaszost beültették a szolgálati járműbe, a többiek pedig a fémhulladékot tovább szállítva folytathatták útjukat. A

panaszos előadása szerint a szolgálati gépjárműben hárman voltak, a panaszos, L. T. r. tőrm., valamint annak járőrtársa.

A panaszos állítása szerint L. T. r. tőrm. a szolgálati gépjárműben azt mondta a panaszosnak, hogy „ha leveszi a vállapját, bármikor összeáll bokszolni a panasossal”. Erre a panaszos közölte, hogy „semmilyen rendőrrel nem szeretne bokszolni”. A rendőrkapitányságra érve a panaszos nem az előállító helyiségben helyezték el, hanem a második emeleten található 207-es szoba előtti aulában, ahol továbbra is hárman tartózkodtak. Ekkor L. T. r. tőrm. – miközben ő és a panaszos is álló testhelyzetben voltak, a panaszos keze pedig hátra volt bilincselve – megfogta a panaszos nyakát, majd fejét a lépcsőfeljárónál a falhoz nyomta. A rendőr azt kérdezte a panaszostól, hogy „na kivel menőzöl, régóta peckeltem rád”. A panaszos előadás szerint ekkor a panaszos segítségért kiáltott, mivel a rendőr szorítása miatt fáj a nyaka és nem kapott levegőt. A panaszos elmondása szerint ekkor a rendőr leteperte őt a földre és az egyik térdével rálépett a panaszos torkára, ami azóta is fájdalmat okoz neki. A panaszos ekkor kiabálni akart, de annyira megijedt, hogy nem jött ki hang a torkán, mivel azt hitte, hogy a rendőr meg akarja ölni. Ekkor a rendőr jobb szeme alatt megütötte (tenyerének csuklójához legközelebbi részével ütötte meg), ezt követően pedig – szintén tenyérrel – bal szemének sarkát érte ütés.

A panaszos állítása szerint ekkor L. T. r. tőrm. rendőrtársa lement a lépcsőn és fejét ingatva közölte a rendőrrel, hogy ne bántalmazza tovább a panaszoszt. Közben egy másik rendőr jött fel a lépcsőn (vállapján két csillag volt elhelyezve), aki szólt a rendőrnek, hogy „fejezze be”. L. T. r. tőrm. azonban nem hagyta abba a bántalmazást és a panaszos bal oldali bordáját ököllel megütötte. Ezt követően felállította a panaszoszt a fal mellé és a homloka feletti hajas fejbőrnél „megfejelte”, majd távozott. Ezt követően a folyosón megjelent három nyomozó civil ruhában és közülük az egyik azt mondta a panaszosnak, hogy „megérdemelted”. A panaszos ezután az intézkedéskor eljáró, fémhulladékról fényképeket készítő rendőr és egy másik rendőr lekísérte az előállító helyiségbe. Ezt követően az a rendőr, akinek vállapján két csillag volt elhelyezve, azt kérdezte a panaszostól, hogy bántották-e, amelyre a panaszos azt válaszolta, hogy „igen, bántottak és maguk is látták”, amelyre a rendőr azt mondta, hogy „én nem láttam semmit”.

A panaszos állítása szerint a valóság az, hogy a bántalmazó rendőr munkatársai látták, hogy a panaszoszt bántalmazták. Ezt követően egy F. keresztnévű rendőr fogadta a panaszoszt az előállító helyiségben, majd látva, hogy a panaszos sír, zokog, közölte vele, hogy „ne félj, nem bántalak téged”. Öt-hat perc elteltével L. T. r. tőrm. is lejött a fogdára, a panaszos ekkor arra kérte a rendőrnőt, hogy a r. tőrm.-t ne engedjék a közelébe. A panaszos az előállító helyiségbe történő elhelyezésekor gyógyszert kért, ugyanis lüktetett, fáj a feje. A rendőrnő közölte a panasossal, hogy orvost hív. Ennek ellenére orvost nem hívtak, azonban a parancsnok is lejött az előállító helyiségbe és nyugtatta a panaszoszt, majd megnézte a sérüléseit és megkérdezte tőle, hogy mi történt vele. A panaszos a parancsnoknak elmesélte a fentebb ismertetetteket, aki ettől láthatóan ideges lett. 15-20 perc elteltével egy f.tőrm. és egy őrm. érkezett, akik kikísérték a panaszoszt a szolgálati gépjárműhöz, majd megbilincseltek és közölték vele jogait, valamint esetleges szökésének következményeit. Az egyik rendőr arra kérte a panaszoszt, hogy csak akkor beszéljen, ha kérdezik, mert ha kérdés nélkül szólal meg, minden egyes szóért 10.000.-Ft-tal büntetik. Ezt követően a panaszoszt kórházba szállították, az orvoshoz elsőként a ftőrm. ment be, addig a panaszos a másik rendőrrel a folyosón maradt. Mire a panaszoszt behívták, az egyik ápolónő már leírta a ftőrm. „vallomását”. Az ápolónő ezt követően a panaszoszt kérdezte, hogy mi történt vele, illetőleg, hogy milyen testrészei fájnak. A panaszos erre közölte, hogy mindkét szeme fáj, csuklója a bilincstől feldagadt, továbbá, hogy hajas fejbőre is érzékeny a feje tetején. A panaszos továbbá ingét is felhúzta és

megmutatta, hogy bordája hol fáj. A panaszost ezt követően megröntgenezték, majd az orvos megvizsgálta, ezt követően pedig visszavitték az előállító helyiségbe. A parancsnok ismét megjelent az előállító helyiségben és megkérdezte a panaszostól, hogy kíván-e feljelentést tenni, amelyre a panaszos igennel felelt.

A panaszos állítása szerint végül a rendőrség hátsó kijáratánál engedték ki, ahonnan hazament.

A panaszos meghallgatása alkalmával közölte azt is, hogy az ambuláns lapon rögzített tények a valóságnak megfelelnek, továbbá hogy nyelőcsőve azóta is fáj, bordái is érzékenyek, valamint úgy érzi, hogy a szemei környékén lévő sérülések sem gyógyultak meg teljesen. A panaszos előadta azt is, hogy fél az őt bántalmazó rendőrtől, továbbá kérte, hogy az ne bántalmazza őt többször.

2) A K. - i Nyomozó Ügyészség megküldte továbbá a 2013. március 8-án a panaszos által tett feljelentés elutasításáról szóló határozatát.

A határozatban foglaltak szerint a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 226. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt a panaszos által L. T. r. törm. ellen tett feljelentést a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 174. § (1) bek. b) pontja alapján – mert a bűncselekmény gyanúja hiányzik - a K. - i Nyomozó Ügyészség elutasította.

A határozat indoklásában foglalt tényállás ismertetésétől a Testület eltekint, ugyanis az lényegében megegyezik a panaszos által meghallgatása során elmondottakkal.

A határozatban foglaltak szerint az ügyben a feljelentés kiegészítését rendelték el, amelyben rendőrségi iratokat szereztek be. A rendőrségi iratokban foglaltak szerint a S. - i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának járőrei, L. T. r. törm. és T. A. r. törm. 2013. február 23-án 10 óra 30 perckor S. város területén intézkedés alá vonták a (...) forgalmi rendszámú személygépkocsit, amellyel F. R., L. T., L. Z. és a panaszos közlekedett. A rendőrök jelentésükben rögzítették, hogy a panaszosnál nem volt személyi igazolvány, ezért közölték vele, hogy személyazonosságának megállapítása céljából előállítják a S. - i Rendőrkapitányságra. A rendőrök megfogták a panaszos karjait, aki ekkor üvöltözni kezdett, karjait megfeszítette, ezért a rendőrök testi kényszert alkalmazva a szolgálati gépjármű motorháztetejére fektették, karjait hátra feszítették, majd a S. - i Rendőrkapitányságra előállították. A rendőrség épületében a panaszos a lépcsőfordulóhoz érve ismét szabadulni próbált, testét megfeszítette, rángatta és kiabált, melyet többszöri felszólításra sem hagyott abba, ezért vele szemben ismét testi kényszert alkalmaztak, amelynek során a rendőrök a panaszost földre vitték, majd mindketten a hátára neheztek, leszorították, azonban a panaszos tovább rángatózott, lábaival kalimpált, törzsét megfeszítette, amelynek következtében a feje az aljzatba ütődött. A testi kényszer hatására a panaszos ellenállása megtört, melyet követően az előállító helyiségben helyezték el.

Tekintettel arra, hogy a panaszosnak az intézkedés során sérülései keletkeztek, K. T. László r. ftörm. és K. Á. r- örm. kórházba szállították, melyről készült jelentésükben azt rögzítették, hogy a panaszos a kórházi alkalmazottak jelenlétében folyton sziszegett és fájdalmat jelzett, azok távollétében azonban többször végzett csuklókörözést, mosolygott, viselkedése nem utalt arra, hogy fájdalmai lennének.

A határozat tartalmazza a fentebb ismertetett ambuláns lap tartalmát.

A személyes szabadságot korlátozó intézkedés, valamint az alkalmazott kényszerítő eszköz által okozott sérülés parancsnoki kivizsgálásáról készült jelentésben foglaltak szerint a panaszos úgy nyilatkozott, hogy az intézkedéssel szemben nem él panasszal, arról a későbbiekben kíván dönten, a kényszerítő eszköz használatával kapcsolatban foganatosítani kívánt meghallgatása során a panaszos nem tanúsított együttműködést.

A határozat rögzíti továbbá, hogy a panaszos által hivatkozott, L. T. r. törm. részéről a nyakán és a torkán, valamint a bal oldalán és a homlokán ért bántalmazás ténye önmagában az orvosi vizsgálat során rögzített szubjektív fájdalomérzet alapján, friss sérülések hiányában nem támasztható alá.

A határozatban foglaltak szerint bal szemöldök melletti apró hámhorzsolás és bőr alatti bevérzés, a jobb szemtől oldalra lévő enyhe duzzanat és bőr alatti bevérzés, valamint a bal csukló duzzanata kapcsán szintén nem támasztható alá kétséget kizáróan, hogy azok a sértett által állított módon, bántalmazás következtében keletkeztek, figyelemmel arra, hogy az intézkedés során két alkalommal került sor vele szemben testi kényszer alkalmazására, amelyről egyébként a sértett egyáltalán nem tett említést. A határozat megállapítása szerint így nem zárható ki, hogy ezek a sérülések a rendőri intézkedés során jogszerűen alkalmazott testi kényszer során keletkeztek.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A rendőrség mellékelte az előállítás időtartamáról kiállított igazolást. Az igazolás tanúsága szerint a panaszost a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § alapján foganatosítottak személyi szabadságot korlátozó intézkedést. A panaszos hozzátartozó vagy jogi képviselő kiértesítését nem kérte, illetőleg arról nyilatkozott, hogy előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben 8 napon belül kíván panasszal élni, valamint, hogy az előállítás során élelmezést nem kért.

Az igazolás alapján az előállítás 10 óra 30 perctől 15 óra 08 percig tartott.

2) A személyes szabadságot korlátozó intézkedés, valamint az alkalmazott kényszerítő eszköz által okozott sérülés parancsnoki kivizsgálásáról szóló, az intézkedés napján H. L. r. őrgy. osztályvezető által készített jelentés az alábbiakat tartalmazza.

A jelentésben foglaltak szerint a vizsgált intézkedés 2013. február 23-án 10 óra 35 perctől 10 óra 45 percig tartott. L. T. r. törm. és T. A. r. őrm. szolgálatuk teljesítése során 10 óra 30 perckor vonták intézkedés alá a (...) forgalmi rendszámú gépjárműben utazó panaszost és három társát. A rendőrök az intézkedés során gépjármű átvizsgálást hajtottak végre, amelynek során megállapították, hogy a gépkocsi csomagterében vas hulladék van elhelyezve, többek között kipufogó csövek, kerítés lemezek, valamint villanymotor alkatrészek. A panaszos és társai egybehangzóan azt állították, hogy a tárgyak a lakóhelyükről származnak és azokat a MÉH telepre kívánják szállítani és ott leadni. A tárgyakat az intézkedés alá vont személyek kipakolták, arról az intézkedő rendőrök fényképfelvételeket készítettek. Az intézkedés alá vont személyek az intézkedés során végig flegmán viselkedtek és azt hajtogatták a

rendőröknek, hogy nem bűnözők, trágár szót használva pedig, hogy a rendőrök hagyják őket békén.

A jelentés rögzíti továbbá, hogy a panaszos a helyszínen nem tudta magát hitelt érdemlően igazolni, ezért közölték vele, hogy személyazonosságának megállapítása érdekében előállítják a S. - i Rendőrkapitányságra. A panaszos erre flegmán annyit mondott, hogy „vigyetek csak be”. Ekkor L. T. r. tőrm. megfogta a panaszos bal karját, míg T. A. r. őrm. a panaszos jobb karját és a szolgálati gépjárműhöz kívánták kísélni, azonban a panaszos ekkor üvöltözni kezdett, hogy „gyertek csak kemény rendőrök, vigyetek el, nagyon erősek vagytok!”, majd kezeit megfeszítette, passzív ellenszegülést tanúsított. A rendőrök a panaszost a „törvény nevében” szavak előre bocsátásával többször felszólították, hogy működjön együtt, egyben figyelmeztették, hogy kényszerítő eszközt fognak alkalmazni vele szemben, de a panaszos a felszólításra nem reagált. A rendőrök a panaszossal szemben testi kényszert alkalmazva kezeit hátra helyezték, majd a szolgálati gépjármű motorháztetejére szorították a felső testét és megkísérelték kezeit hátra bilincselni. Ennek során a panaszos továbbra is feszítette kezeit, ki akart bújni a fogásból, valamint trágár szavakat kiabált. A rendőrök továbbra is folyamatosan felszólították, hogy a törvény nevében működjön együtt, ne akadályozza az intézkedést és fejezze be a kiabálást. A panaszos kezeit végül 10 óra 35 perckor testi kényszert alkalmazva, hátra helyzetben megbilincseltek. Ezt követően a rendőrök a történeteket jelentették az ügyeletes tiszt felé, majd a panaszost ruházat átvizsgálást követően a S. - i Rendőrkapitányságra indultak a panaszossal kb. 10 óra 40 perckor. A panaszos a szolgálati gépjárműben kijelentette, hogy ha a rendőrök leveszik a vállapot, akkor majd „elrendezi” őket és találkozni még civil ruhában. A jelentés rögzíti azt is, hogy a bilincselés megkezdése előtt T. A. r. őrm. az ügyeleten keresztül erősítést kért a helyszínre, mivel nem lehetett tudni, hogy a panaszos társai közül milyen reakciót vált ki a kényszerintézkedés. Az erősítésre nem volt szükség, mivel a társak passzív magatartást tanúsítottak.

A rendőrkapitányságra érkezést követően a rendőrök a panaszos által bediktált adatokat kívánták ellenőrizni a rendelkezésre álló rendszerekben. Az emeleti lépcsőfordulóhoz érve a panaszos ismét aktív ellenállást tanúsított, ki akarta vonni magát az intézkedés alól, kiabált, üvöltözött, továbbá testét megfeszítette, rángatta. Ekkor az intézkedő rendőrök ismét felszólították a panaszost cselekménye abbahagyására, valamint figyelmeztették arra, hogy ha nem fejezi be magatartását, további kényszerítő eszközt alkalmaznak vele szemben. A felszólítás és a figyelmeztetés sikertelen volt, ezért kb. 10 óra 42 perckor a rendőrök a panaszost testi kényszerrel az aljzatra helyezték és mindketten testükkel a panaszos hátára neheztedek és leszorították, hogy ne tudjon kibújni a fogásból, illetve, hogy ellenszegülését megtörjék, valamint az önkárosítást megakadályozzák. A panaszos az aljzaton tovább rángatózott, kalimpált, törzsét megfeszítette, rángatózása során feje az aljzatba ütődött. A panaszos e közben azt kiabálta, hogy „ezt megbánjátok, feljelentelek titeket!”. A testi kényszer hatására a panaszos ellenszegülése megtört, amelyet követően a rendőrök a tanult elvezető fogással az előállító helyiséghez kísérték, ahol a közterületi szolgálatból beérkező S. J. r. őrm.-nek és A. F. r. ftőrm.-nek átadták.

A jelentés tartalma szerint ezt követően a panaszossal szemben nem kellett kényszerítő eszközt alkalmazni, az iratok elkészítése és az orvosi vizsgálat elvégzését követően 15 óra 08 perckor bocsátották szabadon.

A jelentés rögzíti továbbá, hogy a panaszossal szemben testi kényszert az Rtv. 47. § alapján 10 óra 35 perctől 10 óra 36 percig, majd 10 óra 42 perctől 10 óra 44 percig alkalmaztak, bilincset pedig az Rtv. 48. § a), c), d) alapján 10 óra 35 perctől 10 óra 45 percig.

A panaszost A. F. r. főrm. és S. J. r. őrm. jelenlétében a parancsnok tájékoztatta jogairól, majd a panaszos úgy nyilatkozott, hogy panaszjogával jelenleg (az intézkedés foganatosításakor) nem kíván élni, arról a későbbiekben dönt. A parancsnok a panaszost a kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban meg szeretne volna hallgatni, azonban a panaszos nem tanúsított együttműködést. A panaszos más személy kiértékelését nem kérte, az előállítási nyomtatványt aláírta és abból kapott egy példányt.

A ruházat-átvizsgálást 12 óra 35 perckor foganatosították, annak során szűrő-és vágó eszközt nem találtak nála.

A parancsnoki kivizsgálás tartalmazza azt is, hogy a parancsnok a panaszos orvosi ellátásáról intézkedett, a panaszost K. T. L. r. főrm. és K. R. Á. r. őrm. a S. - i Kórházba szállította, ahol 12 óra 47 perctől 14 óra 37 percig részesült orvosi ellátásban. A jelentésben foglaltak szerint a vizsgálatot végző orvos a jobb szem mellett enyhe duzzanatot, a bal alsó bordák nyomásérzékenységet és a bal csukló duzzanatát állapította meg, egyéb külsérelmi nyomot nem tapasztalt.

A panaszoson végzett alkoholszondás vizsgálat negatív eredményt mutatott.

A jelentésben foglaltak szerint az intézkedő rendőrök a panaszossal szemben szabálysértési feljelentéssel élnek a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. tv. (továbbiakban: Szabs.) 216. § (1) bekezdése alapján (jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség).

A parancsnok az intézkedés kivizsgálást követően arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedés kezdeményezése az Rtv. 13. §-ban foglaltakra tekintettel jogszerű, indokolt és szükséges volt. A parancsnoki álláspont szerint az intézkedő rendőrök az Rtv. 33. § (2) bek. a), valamint f) pontja alapján jogszerűen állították elő a panaszost. A parancsnoki jelentés szerint testi kényszert az Rtv. 47. § alapján jogszerűen, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 40. § (1) és (2) bek. alapján pedig szakszerűen alkalmazták, illetőleg a bilincs alkalmazása az Rtv. 48. § a), c) és d) pontja alapján, valamint a ruházatátvizsgálás az Rtv. 31. § (1) bek. alapján is jogszerűen történt.

A parancsnoki jelentésben foglaltak szerint a kényszerítő eszközök alkalmazása az intézkedés során a panaszos fizikai erejével, fellépésével arányban állt és az intézkedés eredményes befejezése érdekében az Rtv. 19. § (1) és (2) bekezdése alapján indokoltak voltak, a szükséges mértéket nem lépték túl és a kívánt elérték, súlyos sérülést nem okoztak. Az intézkedő rendőr részéről az Rtv. 61. § (1) bekezdésében előírt, kényszerítő eszköz használatára vonatkozó előzetes figyelmeztetés megtörtént.

A parancsnok a kivizsgálás alapján tehát azt állapította meg, hogy a rendőri intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt, az intézkedő rendőrök feladatuk végrehajtása során jogsértést nem követtek el.

A parancsnoki kivizsgálás utolsó oldala egy 2013. február 25-i dátummal ellátott, K. R. r. alezredes, kapitányságvezető által aláírt parancsnoki záradék. A záradékban foglaltak szerint a kapitányságvezető a kivizsgálást végző parancsnok megállapításaival egyetért. Véleménye szerint a rendőri intézkedés kezdeményezése jogszerű volt, az adott körülmények között pedig

szakszerűnek minősíthető. A panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszköz használata szükséges és indokolt volt, a szükséges mértéket nem lépte túl és súlyos sérülést nem okozott.

3) A rendőrség megküldte továbbá a Testület megkeresésére K. R. r. alezredes kapitányságvezető által 2013. június 2-án készített tájékoztatást.

A tájékoztatóban foglaltak szerint az intézkedő rendőrök a panaszost és társait tájékoztatták az intézkedés okáról. A rendőrök a panaszost tájékoztatták továbbá arról is, hogy amennyiben nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, úgy előállítják a S. - i Rendőrkapitányságra.

A tájékoztató tanúsága alapján a rendőrök cáfolták azon panaszosi állítást, miszerint a fémhulladék kipakolása során történt fémdarabka kipattanása ingerültebbé tette volna a rendőröket. A tájékoztatóban foglaltak szerint a fémhulladék kipakolásáról fényképfelvétel készült, az intézkedés lefolyását befolyásoló tényező nem merült fel, az intézkedő rendőrök nem lettek ingerültebbek. A panaszossal utazó és az intézkedés során szintén igazoltatás alá vont személyekkel szemben további intézkedést nem foganatosítottak, velük szemben eljárás nem indult.

A rendőrök cáfolták továbbá a panaszos által a szolgálati gépjárműben elhangzottakat (azaz azt, hogy a rendőr azt mondta a panaszosnak, hogy „ha leveszi a vállapját, bármikor összeáll a panaszossal bokszolni”).

A panaszost előállításakor a 2. emeletre kísérték, ahol a rendelkezésre álló nyilvántartásokban szerették volna a panaszos által bediktált adatokat ellenőrizni, valamint fényképes azonosítást végezni. Tekintettel a panaszos által a rendőrkapitányságon tanúsított aktív ellenállásra, a testi kényszer vele szemben történő alkalmazását követően az előállító helyiségben helyezték el.

A jelentéseknek megfelelően a tájékoztató is rögzíti, hogy a panaszos előállítása 10 óra 30 perctől 15 óra 08 percig tartott. Az előállítás ideje alatt a panaszos azonosítása, az orvosi ellátásra történő ki-és visszaszállítása, vizsgálata, továbbá meghallgatásának megkísérlése, végül pedig szabadítása történt.

A tájékoztató rögzíti, hogy a panaszos által a bántalmazásával kapcsolatban előadottak nem felelnek meg a valóságnak.

A tájékoztatóban foglaltak szerint L. T. r. tőrm. és T. A. r. őrm. viselt „két csillagos” vállapot, a rendőrség a panaszos által a „két csillagos” vállapot viselő rendőrrel kapcsolatban elmondottakat (a rendőr látta az eseményeket, az előállító helyiségnél ismét találkoztak, a rendőr megkérdezte, hogy bántották-e, azonban közölte vele azt is, hogy a bántalmazást nem látta) cáfolta.

A panaszos őrzését A. F. r. ftőrm. és S. J. r. őrm. végezte, a panaszos gyógyszert és orvosi ellátást nem kért. A panaszost a készenléti parancsnoki szolgálatot ellátó H. L. r. őrgy. Az őrk jelenlétében meghallgatta, de a panaszos nem tanúsított együttműködést. Tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben testi kényszert és bilincset alkalmaztak, a parancsnok az orvoshoz történő kiszállításra adott utasítást. A panaszos meghallgatása szóban történt, azonban azt nem foglalták írásba, ugyanis a panaszos a meghallgatás során nem tanúsított együttműködést.

A rendőrség cáfolta továbbá a panaszos azon állítását is, hogy az orvoshoz történő kiszállítás előtt a szolgálati járműnél azt közölték volna a panaszossal a rendőrök, hogy minden egyes kimondott szóért 10.000.- Ft-tal büntetik, a tájékoztatás tanúsága szerint továbbá az orvoshoz történő kiszállításáról pedig K. T. L. r. ftőrm. és K. Á. r. őrm. gondoskodott.

A tájékoztatás szintén rögzíti, hogy a panaszos megbilincselésére az Rtv. 48. § a), c) és d) pontja alapján került 10 óra 35 perctől 10 óra 45 percig.

A rendőrség tájékoztatása alapján a panaszost panaszjogáról H. L. r. őrgy., A. F.r. ftőrm. és S. J. r. őrm. jelenlétében nyilatkoztatták, azonban kijelentette, hogy jelenleg (az intézkedés időpontjában) nem él panasszal, erről a későbbiekben kíván dönteni. Az intézkedés napján a panaszos panaszt vagy feljelentést nem tett.

III.

A panaszos panaszbeadványában kifogásolta előállítását, valamint az intézkedő rendőrök által tanúsított hangnemet, továbbá azt, hogy az intézkedés során bántalmazták, illetőleg azt is, hogy feljelentést kívánt tenni, azonban azt a rendőrségen nem foglalták írásba.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a panaszos előállításával kapcsolatban az alábbi megállapításokat tette.

A panaszos rendőrségi meghallgatása során tett nyilatkozata előadta, hogy 2013. február 23-án otthonából indult el gépjárművel L. T., L. Z. és F. R. nevű ismerősével, a gépjárműben fémhulladékot szállítottak, majd a s. - i P. M. üzlettel szemben a panaszost és társait rendőrök vonták igazoltatás alá, a panaszos azonban nem tudta átadni személyi igazolványát, mivel azt otthon hagyta. Ezt követően L. T. r. tőrm. rendőrtársa felnyitotta a jármű csomagtartóját, majd a rendőrök arra kérték L. Z.-t és F. R.-t, hogy szedjék ki az autóból a fémhulladékot annak érdekében, hogy arról fényképet készíthessenek. A fémhulladék egy része már a földön volt, amelyet L. r. tőrm. rendőrtársa fényképezett, L. Z. és F. R. pedig a csomagtartóból húzták ki a maradékot, amikor egy fémdarabka megpattant és a fényképet készítő rendőr füle mellett repült el. Ekkor a rendőr ideges lett és közölte, hogy előállítják a panaszost a Siófoki Rendőrkapitányságra, mivel nincsen nála személyi igazolvány.

A rendőrök által tett nyilatkozatok alapján a panaszos a helyszínen nem tudta magát hitelt érdemlően igazolni, ezért közölték vele, hogy személyazonosságának megállapítása érdekében előállítják a S. – i Rendőrkapitányságra. A panaszos erre flegmán annyit mondott, hogy „vigyetek csak be”. Ekkor L. T. r. tőrm. megfogta a panaszos bal karját, míg T. A. r. őrm. a panaszos jobb karját és a szolgálati gépjárműhöz kívánták kísérni, azonban a panaszos ekkor üvöltözni kezdett, hogy „gyertek csak kemény rendőrök, vigyetek el, nagyon erősek vagytok!”, majd kezeit megfeszítette, passzív ellenszegülést tanúsított. A rendőrök a panaszost a „törvény nevében” szavak előre bocsátásával többször felszólították, hogy működjön együtt, egyben figyelmeztették, hogy kényszerítő eszközt fognak alkalmazni vele szemben, de a panaszos a felszólításra nem reagált. A rendőrök a panaszossal szemben testi

kényszert alkalmazva kezeit hátra helyezték, majd a szolgálati gépjármű motorháztetejére szorították a felső testét és megkísérelték kezeit hátra bilincselni. Ennek során a panaszos továbbra is feszítette kezeit, ki akart bújni a fogásból, valamint trágár szavakat kiabált. A rendőrök továbbra is folyamatosan felszólították, hogy a törvény nevében működjön együtt, ne akadályozza az intézkedést és fejezze be a kiabálást. A panaszos kezeit végül 10 óra 35 perckor testi kényszert alkalmazva, hátra helyzetben megbilincselték. Ezt követően a rendőrök a történeteket jelentették az ügyeletes tiszt felé, majd a panaszost ruházat átvizsgálást követően a S. - i Rendőrkapitányságra indultak a panaszossal kb. 10 óra 40 perckor.

A parancsnok az intézkedés kivizsgálást követően arra a megállapításra jutott, hogy az intézkedés kezdeményezése az Rtv. 13. §-ban foglaltakra tekintettel jogszerű, indokolt és szükséges volt. A parancsnoki álláspont szerint az intézkedő rendőrök az Rtv. 33. § (2) bek. a), valamint f) pontja alapján jogszerűen állították elő a panaszost.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja. Ugyanezen bekezdés f) pontja alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

Az ismertetett nyilatkozatok alapján a panaszos előállítására azért került sor, mert a helyszínen nem tudta magát hitelt érdemlően igazolni, mivel személyi igazolványát otthon hagyta. Abban a kérdésben, hogy utóbb a panaszos ellenállt-e a rendőri intézkedésnek, a Testület nem tud állást foglalni, ugyanis az erre vonatkozó rendőri és panaszosi nyilatkozatok egymásnak ellentmondóak.

A Testület az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján történő előállítás tényének vizsgálatakor arra a megállapításra jutott, hogy az – tekintettel arra is, hogy a panaszos maga is arról nyilatkozott, hogy igazolványát otthon hagyta – **megfelelő jogalapot teremtett a panaszos előállítására.**

Figyelemmel arra, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés mérlegelést enged a rendőröknek az előállítás tekintetében, a Testület azt is vizsgálta, hogy az intézkedés megfelelt-e az Rtv. 15.§-ban foglalt arányossági követelményeknek.

A rendelkezésre álló bizonyítékok a panaszos ismerőseivel tartózkodott az intézkedés alá vont gépjárműben. A rendőrök a panaszos társait igazoltatták. A Testület álláspontja szerint ebben az esetben a rendőröknek kísérletet kellett volna tenni arra, hogy a panaszos igazoltatását – a vele együtt tartózkodó ismerősei nyilatkoztatására alapozva – a helyszínen igazoltassák.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására a rendőrök megfelelő jogalappal rendelkeztek, azonban az nem felelt meg az arányosság követelményeinek, tekintettel arra, hogy a rendőrök számára kínákozott volna olyan megoldás, amely nem vezet a panaszos személyi szabadságának korlátozásához. Fentiek alapján a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos előállítása sértette személyi szabadsághoz fűződő jogát.

A Testület e körben megjegyzi azt is, hogy általánosságban az intézkedés alá vont személy jogszerű intézkedéssel szembeszegülő magatartása megfelelő alappal szolgálhat az

előállítására, azonban jelen esetben a rendőrök és a panaszos nyilatkozatai alapján a panaszos előállítására kétséget kizáróan azért került sor, mert személyi igazolványa nem volt a helyszínen, a rendelkezésre álló iratok között pedig arra utaló bizonyíték, hogy a rendőrök megkísérelték volna nyilatkoztatni a panaszos ismerőseit nem volt.

2) A Testület a kényszerítő eszközök alkalmazását illetően az alábbiak szerint foglalt állást.

A panaszos előadása szerint a rendőrök a rendőrkapitányságon földre vitték, továbbá – testi épségét is sértő – testi kényszert alkalmaztak vele szemben.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a panaszost az előállítás során orvosi vizsgálatra is vitték, amelyről a fentiekben ismertetett ambuláns lapot állították ki.

A rendőri nyilatkozatok a panaszos által előadottaktól eltérnek, ugyanis azok azt rögzítik, hogy testi kényszer alkalmazására az igazoltatás helyszínén, majd a kapitányságon is a panaszos ellenállása miatt került sor (szabadulni próbált, rángatózott).

A rendőri jelentés alapján a panaszossal szemben testi kényszert az Rtv. 47. § alapján 10 óra 35 perctől 10 óra 36 percig, majd 10 óra 42 perctől 10 óra 44 percig alkalmaztak, bilincset pedig az Rtv. 48. § a), c), d) alapján 10 óra 35 perctől 10 óra 45 percig.

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése értelmében a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

Az Rtv. 17. § (2) bekezdése alapján a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Rtv. 47. §-a a testi kényszer alkalmazására vonatkozóan rögzíti, hogy a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést alkalmazhat. A 48. § alapján továbbá a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.

Az Rtv. előírásait a Szolgálati Szabályzat az alábbiakkal egészíti ki. A jogszabály 39. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan”. Ugyanezen törvényhely határozza meg azt, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása minek

minősül: „a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat; b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni; c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrre, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad”.

A bilincseléssel összefüggésben a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdésében példalózó jelleggel felsorolja, hogy az adott kényszerítő eszköz alkalmazása az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben kivel szemben indokolt:

„a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő”.

A Testület e kérdés vizsgálatakor egyrészt azt vizsgálta, hogy a panaszos megbilincselése megfelelő jogalap birtokában történt-e, másrészt pedig azt, hogy a kényszerintézkedés megfelelt-e az Rtv. 15. § -ában foglalt előírt arányosság követelményének.

Nyilvánvaló, hogy amennyiben a panaszos olyan módon szegült ellen az intézkedésnek, ahogy azt a rendőrök állítják, úgy a megbilincselése indokoltnak tekinthető, ennek ténye azonban az egymásnak ellentmondó bizonyítékokból nem állapítható meg kétséget kizáróan.

A testi kényszer és a bilincs alkalmazásának körülményeiről a panaszos és a rendőrök mindvégig egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tettek, ezért a Testület – bizonyítási lehetőségeinek szűkössége miatt – nem tudta megnyugtatóan rekonstruálni a történeteket, így arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos emberi méltóságából levezetett testi épséghez fűződő jogának sérelme nem megállapítható. Ugyanerre a következtetésre jutott a Testület a panaszos sérülései keletkezésének körülményeinek vizsgálata során, mivel nem tudta megállapítani, hogy jogszerű kényszerítő eszköz használatra került sor, vagy a kényszerítő eszköz használat keretein kívül eső, bántalmazásnak minősülő fizikai erő kifejtésre került sor a panaszos sérelmére.

A Testület ezektől a kérdésektől elkülönülten vizsgálta az Rtv. 15. § rendelkezéseinek a kényszerítő eszköz alkalmazása során történő betartását.

A panaszos előadta, hogy az intézkedés során történt testi kényszer – illetőleg a panaszos által előadottaknak megfelelően bántalmazása –miatt az ambuláns lapon rögzített tények a valóságnak megfelelnek, továbbá hogy nyelőcsöve azóta is fáj, bordái is érzékenyek, valamint úgy érzi, hogy a szemei környékén lévő sérülések sem gyógyultak meg teljesen.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján a rendőrök cáfolták a panaszos által a bántalmazásával kapcsolatban előadottakat, az iratok alapján a sérülések a panaszos ellenállása letörése érdekében alkalmazott testi kényszer és bilincs alkalmazása miatt keletkeztek.

Az ambuláns lap tanúsága szerint a bal szemöldök mellett apró abrasio (horzsolás), körülötte hyperaemia (bőrpír), a jobb szemtől laterálisan szintén hyperaemia, enyhe duzzanat látható. A panaszos fájlalja továbbá állkapcsát, nyomásra a fájdalom nem fokozódik. A bal alsó bordák nyomásra érzékenyek, külsérelmi nyom nem látható. A bal csukló kissé duzzadt, mozgások fájdalmasak csuklóízület érzékeny. A Röntgen vizsgálat alapján friss traumás eltérés nem látható. Az ambuláns lapon felvett diagnózis alapján a panaszoson többszörös felületes sérülések láthatóak, illetőleg testi erővel elkövetett testi sértést szenvedett el.

Állandó gyakorlata szerint a Testület nem állapít meg jogsértést (csupán a testi épséghez fűződő jog jogszerű korlátozását), amennyiben a kényszerítő eszköz használat olyan sérülést okoz, amely nem haladja meg az azzal járó szokásosnak tekinthető mértéket. Jelen esetben nyilvánvaló, hogy az intézkedés a panaszosnál olyan jellegű fizikai panaszokat eredményezett, amelyek a testi kényszer/bilincselés okozta sérülések gyakran előforduló mértékénél súlyosabbak. Amennyiben az eset körülményei ezt nem indokolják, a Testület akkor is megállapíthat alapjogsértést, ha úgy ítéli meg, hogy a kényszerítő eszköz használatának egyébként megvolt a jogalapja.

Jelen ügyben ugyanakkor az események kevésbé rekonstruálhatóak, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján pedig nem állapítható meg egyértelműen, hogy a panaszos által elszenvedett sérülések súlyossága a kényszerítő eszköz használat módjának aránytalanságára vezethető vissza, vagy arra, hogy a panaszos olyan módon állt ellen az intézkedésnek, amely miatt ennél kisebb fokú sérülés okozásával nem lehetett az ellenszegülését megtörni.

Fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a testi kényszer, illetőleg bilincshasználat módjának aránytalansága sem állapítható meg egyértelműen jelen ügyben.

3) A Testület a rendőrök által az intézkedés során tanúsított hangnemmel kapcsolatos panasszal összefüggésben az alábbi megállapításokat teszi.

A panaszos beadványában kifogásolta a rendőrök által a szolgálati gépjárműben, illetőleg a kapitányságon tanúsított hangnemet is.

A rendőrök nyilatkozataikban cáfolták a panaszos által előadottakat, illetőleg utaltak arra, hogy az intézkedés kezdetekor a panaszos tanúsított flegma magatartást.

A Testület a hangnemmel kapcsolatos panasz vizsgálatával összefüggésben felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakra, melynek második mondata szerint „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.” Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható tőlük a tisztességes, a másik személy emberi méltóságát szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

E körben a hivatkozik továbbá a Testület a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának Budapesten, 2007. július 4-én kelt, a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető közös nyilatkozatára (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely megtestesíti az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgál, illetve morális alapot biztosít a rendőrség számára. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrrre vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat. Eszerint: „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Az országos rendőrfőkapitány 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában egyetértését fejezte ki ezen indokolással, és a vizsgált panasznak helyt adott. Az országos rendőrfőkapitány a panaszosok „aktív”, esetleg „provokatív” közrehatását illetően azt is kimondta, hogy „az intézkedés alá vont személy provokatív, durva, sértő magatartása nem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

Sajnálatos módon azonban a Testület a panaszos és a rendőrök nyilatkozatai között fennálló ellentmondás feloldására a rendelkezésére álló szűkös bizonyítási lehetőségei miatt nem volt képes.

Fentiekre tekintettel a Testület a rendelkezésre álló iratok alapján nem tudta megállapítani, hogy az intézkedő rendőrök által tanúsított hangnem miatt sérült-e a panaszos emberi méltóságához való joga.

4) A panaszos azon kifogására, hogy a rendőrségen nem tehetett feljelentést, a Testület az alábbi megállapításra jutott.

Tekintettel arra, hogy a rendőrség a panaszos által a feljelentés körülményeiről előadottakat cáfolta, a Testület az ellentmondó bizonyítékok miatt nem tudott állást foglalni, így a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

A Testület vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy a panaszos előállítására megfelelő jogalap birtokában került sor, azonban az nem felelt meg az arányosság követelményének, így sérült a panaszos személyes szabadsághoz fűződő joga. A Testület a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogából levezethető testi integritáshoz fűződő jogának sérelmét a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök, illetve a kapitányságon történt állítólagos bántalmazás miatt elszenvedett sérülések tekintetében a rendelkezésre álló, egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudta megállapítani. A Testület az ellentmondó nyilatkozatok miatt abban sem tudott állást foglalni, hogy sérült-e a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga annak kapcsán, hogy a rendőrségen az intézkedés napján nem tudott feljelentést tenni.

Tekintettel arra, hogy az intézkedés a panaszos személyes szabadsághoz fűződő jogát sértette, a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki állásfoglalását.

Budapest, 2014. június 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag